

Uitvoeringsplan Meedoen naar vermogen

2012 – 2015

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Korte terugblik en verwijzing Kadernota.....	5
Burgerparticipatie en communicatie	6
Hoofdstuk 1 Buurt, sport en cultuur.....	11
1a. Buurt	11
1b. Sport en Cultuur.....	12
Hoofdstuk 2 Jongeren en ouders.....	14
2a. Jeugd.....	14
2b. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE).....	17
2c. Passend onderwijs.....	18
Hoofdstuk 3 Informatie en advies	19
Hoofdstuk 4 Informele inzet.....	20
4a. Mantelzorg	20
4b. Vrijwilligerswerk.....	22
Hoofdstuk 5 Meedoen met een beperking	26
Hoofdstuk 6 Voorzieningen en verstrekkingen	29
6a. Wmo.....	29
6b. Inkomensondersteuning	31
6c. Schuldhulpverlening	32
6d. Re-integratie, inburgering en participatie	33
Hoofdstuk 7 Preventieve geestelijke zorg en maatschappelijke opvang	36
Hoofdstuk 8 Gezondheid	38
Hoofdstuk 9 Financiële paragraaf.....	40

Inleiding

Voor u ligt het uitvoeringsplan 'Meedoen naar vermogen' 2012-2015. Dit plan is gebaseerd op de kadernota 'Meedoen naar vermogen', die op 15 december 2011 door de raad is vastgesteld. In de kadernota is antwoord gegeven op de vraag 'Wat willen we in de periode 2012-2015 bereiken binnen het programma 'sociale samenhang versterkt?'. In het voor u liggende uitvoeringsplan 2012-2015 wordt antwoord gegeven op de vraag 'Hoe gaan we dat doen?'.

Voor beide stukken (kadernota en uitvoeringsplan) is het overkoepelende doel: Het bieden van ondersteuning aan kwetsbare inwoners en het bieden van ruimte aan vitale inwoners. Kortom: Meedoen naar vermogen.

In de kadernota zijn, per beleidsthema, globale ambities opgenomen. In dit uitvoeringsplan worden deze globale ambities, per beleidsthema, uitgewerkt in concrete beleidsdoelstellingen en acties. Hierbij wordt onderscheidt gemaakt tussen:

1. Beleidsdoelstellingen gericht op de doelgroep: welke baat voor of verandering bij de doelgroep c.q. de inwoners van de gemeente Heumen moeten de uit te voeren acties opleveren? en
2. Beleidsdoelstellingen gericht op het werkproces: welke acties moeten uitgevoerd worden om de dienstverlening aan de inwoners van de gemeente Heumen te optimaliseren?

Alle beleidsdoelstellingen zijn geformuleerd op basis van de nu beschikbare financiële gegevens en rekening houdend met eventuele toekomstige bezuinigingen, zodat zij ook, in een tijd van bezuinigingen, gerealiseerd kunnen worden.

Aanleiding, verbreding en vervolg

De gemeente is verplicht om iedere vier jaar een uitvoeringsplan op te stellen voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet werk en bijstand en de Wet publieke gezondheid. Voor de periode 2012-2015 is er voor gekozen om dit uitvoeringsplan (evenals de kadernota) te verbreden naar alle gemeentelijke wettelijke taken die behoren tot het programma 'sociale samenhang versterkt'. Hieronder vallen onder andere de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Wet werk en bijstand (Wwb), vrijwilligerswerk, schuldhulpverlening, het minimabeleid, het re-integratiebeleid, de Wet publieke gezondheid (Wpg) en onderdelen van de Wet op het primair onderwijs (Wpo).

Op grond van dit vierjarig uitvoeringsplan worden jaarlijkse uitvoeringsprogramma's opgesteld. Deze uitvoeringsprogramma's bevatten jaarlijks terugkomende acties en acties die op incidentele basis plaatsvinden. In het najaar van 2012 wordt het uitvoeringsprogramma opgesteld voor 2013. De niet-reguliere acties die betrekking hebben op het jaar 2012, zijn in dit uitvoeringsprogramma expliciet benoemd.

De drie transities

In de komende jaren wordt naar verwachting een groot aantal taken van de provincie of het rijk overgeheveld naar gemeenten. Het betreft de drie grote transities met betrekking tot Jeugdzorg, Wet werk naar vermogen en het onderdeel extramurale begeleiding uit de AWBZ. Sommigen spreken van vier transities, omdat zij ook het Passend Onderwijs hierin meenemen. De taken die met deze transities onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Heumen komen te vallen, zullen lokaal waar mogelijk en regionaal waar noodzakelijk ingevuld worden. De voorbereidingen voor de transities bevinden zich momenteel in een verkennende fase. Op regionaal niveau is een visie ten aanzien van de taken opgesteld en wordt het 'hoe' uitgewerkt. Hierin worden de te leggen verbanden en kruisbestuivingen tussen de verschillende taken en verantwoordelijkheden uitdrukkelijk meegenomen. Recent is bekend geworden dat de decentralisatie van de extramurale begeleiding en de Wet werken naar vermogen controversieel verklaard zijn. Verwacht wordt dat deze decentralisaties worden doorgezet: er is een breed politiek draagvlak voor. Maar onduidelijk is nog wanneer, wat precies en onder welke randvoorwaarden. Deze transities moeten derhalve gezien worden als dynamische processen, waarin de komende tijd nog wijzigingen kunnen komen. De voorbereidingen voor deze decentralisaties zullen –conform het advies van de VNG- worden voortgezet.

Leeswijzer

In dit uitvoeringsplan wordt, per beleidsthema, kort het kader en de context beschreven. Het kader wordt uitgewerkt in vierjarige beleidsdoelstellingen en acties. Daaraan voorafgaand wordt beschreven hoe de gemeente omgaat met burgerparticipatie en communicatie. In het laatste hoofdstuk wordt ingegaan op de financiën.

Voor een uitgebreidere beschrijving van de context van dit uitvoeringsplan 2012-2015 zoals de visie, wettelijke kaders en werkwijze verwijzen wij u naar de onderliggende Kadernota: 'Meedoen naar vermogen' 2012-2015. Deze kunt u downloaden van de website: www.heumen.nl onder: *Bestuur > Verordeningen en beleidsregels*.

Korte terugblik en verwijzing Kadernota

De in december 2011 door de raad vastgestelde kadernota 'Meedoen naar vermogen' dient als basis voor dit uitvoeringsplan. Centraal in deze kadernota staat, op hoofdlijnen, dat de gemeente Heumen de komende jaren meer taken uitvoert, met minder financiële middelen én voor een fors groter wordende doelgroep. Daarbij zal de bevolkingssamenstelling de komende jaren, onder andere onder invloed van de vergrijzing, flink veranderen. Dit betekent: meer ouderen en minder jeugd.

Om op deze ontwikkelingen te anticiperen is in de kaderstelling gekozen voor een meer beperkte gemeentelijke doelgroep, waarbij het accent ligt op het meer zelfredzaam maken van deze doelgroep. Daar waar de gemeente in beeld komt omdat kwetsbare inwoners¹ het zelf niet redden vragen wij hen eerst zich te richten op hun directe omgeving. Hier is een rol weggelegd voor andere vitale inwoners, familie en vrienden. Dit faciliteren we door ons beleid rondom Informele inzet (mantelzorg en vrijwilligerswerk) voort te zetten en het wijkgericht werken te herijken. Verenigingen en vrijwilligersorganisaties bestaan uit actieve en betrokken inwoners. Daarom dichten we deze organisaties een bredere rol toe. Samen met hen en onze maatschappelijk partners willen we een afgestemd en sluitend antwoord bieden op het omvangrijke aantal (complexere) vragen dat in de komende jaren op onze samenleving afkomt.

Hieronder wordt aangegeven vanuit welke algemene kaders de gemeente haar dienstverlening gaat oppakken.

1. Van vitale inwoners wordt verwacht dat zij zelfredzaam zijn én initiatief nemen om andere inwoners te helpen.
2. De gemeente gaat bij inwoners uit van eigen draagkracht op sociaal, fysiek en financieel gebied.
3. De gemeentelijke ondersteuning richt zich op kwetsbare inwoners.
4. De gemeente voert regie.
5. In onze dienstverlening gaan we uit van wederkerigheid.
6. In onze dienstverlening hanteren we ook de principes van 'de Kanteling'².
7. Zowel van onszelf als van onze maatschappelijk partners verwachten wij dat er wordt gewerkt volgens de uitgangspunten van 'Welzijn Nieuwe Stijl'³.
8. Van onze verenigingen en vrijwilligersorganisaties verwachten we, naast het uitvoeren van hun kerntaak, een bredere maatschappelijke verantwoordelijkheid.
9. We kiezen primair voor inclusief beleid.
10. Waar mogelijk kiezen we voor samenwerking bij beleidsontwikkeling en uitvoering.
11. We werken met een sluitende keten van casusoverleggen en netwerkvorming.
12. We kiezen (mits efficiënt) voor lokale herkenbaarheid, lokale samenwerking en voorzieningen dicht bij onze inwoners.

¹ Onder 'kwetsbare inwoners' wordt verstaan inwoners met een lichamelijke beperking, met een chronisch psychisch probleem, met een verstandelijke beperking, met een psychosociaal probleem, met een inkomensproblematiek, met opvoed- en opgroeioproblemen, die betrokken zijn bij huiselijk geweld, die uitgesloten (dreigen te) worden wegens hun seksuele oriëntatie, met meervoudige problematiek en/of met meervoudige (integratie) problematiek (bron: Kadernota 'Meedoen naar Vermogen' 2012-2015).

² De 'Kanteling' omhelst een nieuwe manier van werken waarin de eigen kracht van de burger en het sociale netwerk centraal staan in het oplossen van problemen en grijpen van kansen. Pas wanneer het op eigen kracht niet lukt komen de individuele en collectieve voorzieningen in beeld.

³ Welzijn Nieuwe Stijl beoogt de (welzijns)dienstverlening aan de burger meer integraal, professioneel/effectief en efficiënt te laten verlopen. Daartoe zijn acht bakens (manieren van werken door professionals) geformuleerd.

Burgerparticipatie en communicatie

De Kanteling, Welzijn Nieuwe Stijl en de transitie vragen om een nieuwe rolverdeling en werkwijze binnen het sociale domein. Steeds nadrukkelijker is hierbij aan de orde dat inwoners -collectief waar mogelijk, individueel waar noodzakelijk- een eigenstandige verantwoordelijkheid dragen voor leef- en samenlevingsomstandigheden. Maatschappelijke organisaties bieden hulp waar de eigen mogelijkheden van inwoners tekortschieten en ondersteunen burgerinitiatief. Overheden faciliteren en creëren randvoorwaarden voor een sociale infrastructuur die daartoe uitnodigt. Dit vraagt om een krachtige regisseur die het proces van verandering initieert en begeleidt. De gemeente, als verantwoordelijk uitvoerder van het programma 'sociale samenhang versterkt', pakt dit op. De gemeente spant zich in om burgerparticipatie tot een succes te maken vanuit de overtuiging dat die inspanningen ook veel opleveren: beter beleid, meer draagvlak, tevreden inwoners en cliënten die daadwerkelijk in staat zijn te participeren en verantwoordelijkheid te nemen voor de eigen leef- en samenlevingsomstandigheden. Dit betekent dat er meer dan alleen inspraak georganiseerd moet worden. De gemeente streeft naar een voortdurende dialoog en samenwerking tussen inwoners, maatschappelijke organisaties en gemeente, zowel bij de beleidsontwikkeling, de uitvoering als de evaluatie. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we in samenspraak met inwoners, cliënt- en doelgroepen en professionele (uitvoerings)organisaties het beleid uitvoeren.

Inwoners

Het Uitvoeringsplan 'Meedoen naar vermogen' richt zich tot alle inwoners. Niet alleen de kwetsbaren, maar ook de draagkrachtigen. Zij spelen in de boven beschreven ontwikkelingen, veel meer dan in de huidige uitvoeringspraktijken, een belangrijke rol in zowel het definiëren van onderscheiden problemen als in het voorkomen van verergering dan wel het oplossen van de problemen. Hierbij wordt uitgegaan van de eigen kracht van inwoners en de onderkenning dat inwoners niet alleen voor hun eigen leven, maar ook voor dat van anderen en voor de kwaliteit van de samenleving in haar geheel aanzienlijk meer verantwoordelijkheid kunnen en moeten dragen. In de ene situatie kan dit betekenen dat inwoners of samenlevingsverbanden, zonder ondersteuning van professionals, geheel zelfstandig de problemen in het samenlevingsverband oplossen. In het andere geval zal ondersteuning van professionals noodzakelijk zijn of blijven. Wij vragen van inwoners in deze nieuwe rol dat zij, al dan niet in letterlijke zin, ondernemend zijn: geen consumenten, maar coproducten. Het is een omslag van 'aanspraak op' naar 'oplossen van' en van 'recht op' naar 'plicht tot'.

Cliënt- en doelgroepen

Vanzelfsprekend is het van belang cliënt- en doelgroepen te betrekken bij beleidsontwikkeling, -uitvoering en -evaluatie. Cliëntenparticipatie is een wettelijk vastgelegd middel. Vanuit de Wmo wordt bijzondere aandacht gevraagd voor de wijze waarop de gemeente zich heeft vergewist van de behoeften van kleine doelgroepen. Cliënten zijn de ervaringsdeskundigen. Met cliëntenparticipatie benutten we de ervaring en mening van gebruikers om de kwaliteit (van de uitvoering) van het beleid te verbeteren. Hiermee krijgt het beleid meer draagvlak en sluit de uitvoering beter aan bij de behoefte. De gemeente heeft als algemeen uitgangspunt dat er zoveel mogelijk wordt aangesloten bij bestaande structuren van participatie en meedenken. Per cliënt- of doelgroep geven we op passende wijze invulling aan participatie.

Dorps- en wijkplatforms

In de periode 2012-2015 zoeken we, vanuit het kader wijkgericht werken, de samenwerking op met de dorps- en wijkraden. Leefbaarheidsprojecten hebben de meeste kans van slagen als dorps- en wijkraden hiervoor enthousiast zijn en participeren in de voorbereiding en uitvoering.

Jongerenparticipatie en participatie van ouders

Jongerenparticipatie is een aparte tak van sport, we hanteren onderstaande uitgangspunten:

- Inspelen op wat jongeren aanspreekt; elkaar ontmoeten, informeel, visueel (geen ingewikkelde nota's).
- Representativiteit verschillende groepen jongeren (subculturen) en jongeren afkomstig uit alle vier de kerkdorpen betrekken.
- Een helder kader bieden; waarover wordt hun mening gevraagd en wat is hun rol (meepraten, meedenken, meebeslissen, meedoen).
- Terugkoppelen wat je met de mening van jongeren doet.
- Zichtbaar resultaat op korte termijn.

Jongeren zijn deel van de samenleving en doen dus ook mee. Jongerenparticipatie bevordert de positieve beeldvorming over jongeren en is voor zowel jongeren als volwassenen leuk en leerzaam. Jaarlijks worden verschillende werkvormen ingezet om jongeren te betrekken bij ons beleid en de uitvoering daarvan.

KBO's

Waar het gaat om participatie van ouderen willen we nadrukkelijk de KBO's, als vertegenwoordiger van de georganiseerde ouderen, betrekken bij de uitvoering van ons beleid. De KBO's zijn al een belangrijke partner van de werkconferentie "Afstemming welzijn, wonen en zorg" en zijn betrokken bij de uitvoering van meerdere projecten, waaronder de projecten van "Passend wonen voor ouderen in Heumen" en de werkgroep valpreventie. Daarnaast vindt twee keer per jaar op bestuurlijk niveau overleg plaats tussen de KBO afdelingen en de gemeente. Ook over dit uitvoeringsplan heeft de KBO advies uitgebracht aan de gemeente.

Burger adviesraad

In november 2007 is de Burgeradviesraad (BAR) geïnstalleerd, een brede adviesraad, met als takenpakket de wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet Inburgering (WI) en de Wmo-prestatievelden 3, 4, 5, en 6. De raad bestaat uit een onafhankelijk voorzitter en zeven leden. De leden zijn benoemd vanwege hun deskundigheid, maatschappelijke betrokkenheid en/of contacten met bepaalde groepen van hulpbehoevende inwoners. De raad treedt niet op als directe belangenbehartiger van inwoners, doelgroepen en/of belangenorganisaties, maar tracht hun ideeën en gevoelens te vertalen in – gevraagde en ongevraagde- adviezen aan de gemeente. Ook over dit uitvoeringsplan heeft de BAR advies uitgebracht aan de gemeente.

Professionele organisaties

Instellingen en professionals zijn degenen die in de praktijk het grootste deel van het gemeentelijke beleid uitvoeren, bijvoorbeeld GGD, thuiszorg, zorginstellingen, scholen, Dichterbij, Pluryn, Malderburch, sociaal-cultureel werk, Mantelzorg Heumen, jongerenwerk, gezondheidscentrum De Kroonsteen, Oosterpoort Wooncombinatie en NIM Maatschappelijk Werk. Bij deze partijen is veel deskundigheid aanwezig over ontwikkelingen op het gebied van zorgvernieuwing, gebruik van voorzieningen, de cliënten, mogelijkheden en knelpunten. De professionele organisaties zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling en levering van een kwalitatief goed aanbod dat aansluit op de behoefte van de gebruikers. Professionele organisaties hebben als maatschappelijk ondernemer oog voor de lokale samenleving en leveren een actieve bijdrage aan het versterken van deze lokale samenleving. Samenwerking en onderlinge afstemming tussen de diverse aanbieders is hierbij van belang.

Ook de professionals, werkzaam bij de professionele organisaties, krijgen in het kader van de Kanteling, Welzijn Nieuwe Stijl en de drie transities een andere rol en verantwoordelijkheid. Zo zullen zij, veel meer dan tot nu toe, in hun professioneel handelen invulling moeten geven aan wat omschreven is in de bakens van Welzijn Nieuwe Stijl: professioneel handelen uitgaande van de eigen kracht van inwoners; direct er op af of 'doen wat gedaan moet worden'; formeel en informeel in optimale verhouding; integraal werken en niet vrijblijvend, maar resultaatgericht. Daarnaast krijgen de professionals meer ruimte in hun professioneel handelen, waarin niet de methode of interventiestrategie centraal staat, maar het oplossen van de problemen op welke manier dan ook. Dit betekent dat de professional meer bevoegdheid tot handelen moet krijgen (de gemandateerde professional).

De gemeente

Iedere partij draagt vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid zorg voor de versterking van de lokale samenleving. Voor de gemeente ligt de nadruk op het faciliteren, initiëren en bewaken van dit proces als geheel. De gemeente is regisseur binnen het programma 'sociale samenhang versterkt'. Deze regierol wordt door ons op de volgende wijze opgevat:

- Stimuleren en initiëren van nieuwe ontwikkelingen, werkwijzen en samenwerkingsverbanden.
- Overzicht houden op het gehele veld, de netwerken, lopende initiatieven en ontwikkelingen zowel op lokaal, regionaal, provinciaal als (inter)nationaal niveau.
- Realiseren en behouden van steun van de betrokken instellingen in het netwerk.
- Inzetten van de beschikbare sturingsinstrumenten en strategieën zoals subsidies en convenanten.

De interactieve manier van werken met externe partners vraagt om interne afstemming binnen het gemeentehuis met beleidsterreinen zoals onderwijs, wonen, werk & inkomen en veiligheid. De gemeente zal investeren in interne dwarsverbanden en synergie om tot een samenhangend beleid binnen het programma 'sociale samenhang versterkt' te komen.

Wat geldt voor de professionals werkzaam bij professionele organisaties, geldt hierbij ook voor medewerkers van de gemeente die uitvoerende taken -direct in contact met inwoners en doelgroepen- uitvoeren. Ook van hen wordt verwacht dat zij werken volgens de acht bakens van Welzijn Nieuwe Stijl en de Kanteling.

Werkwijze: Agendavorming én aanpak van knelpunten met kernpartners

Vanuit haar regiefunctie wil de gemeente samen met inwoners, cliënten en maatschappelijke partners per beleidsthema de agenda voor maatschappelijke ondersteuning vaststellen. In de afgelopen jaren zijn binnen de diverse prestatievelden van de Wmo netwerken of afstemmingsvormen ontwikkeld. Bij de kaderstelling voor lokaal gezondheidsbeleid (2007) besloot de raad om de intensieve netwerkaanpak die rondom ouderen (kwetsbare inwoners) en jeugd ontwikkeld is voort te zetten en hierin de gezondheidsthema's op te pakken. De Wmo met haar negen prestatievelden en het lokaal gezondheidsbeleid zijn veelomvattend qua onderwerpen en betrokken organisaties. Zonder het oog voor de verbinding te verliezen is het van belang de onderwerpen op de juiste plek en met de juiste partners aan te pakken. De gemeente heeft netwerken ontwikkeld die aansluiten bij de inhoud van de prestatievelden. Zo zijn per prestatieveld netwerken ontstaan waarin kernpartners en cliënten participeren om te komen tot afstemming tussen vraag en aanbod. Door de betrokkenheid van vraagkant in deze netwerken is cliëntenparticipatie een continu proces.

Per prestatieveld inventariseert de gemeente periodiek bij alle samenwerkingspartners de belangrijkste integrale knelpunten binnen het prestatieveld. Vanuit het besef dat niet alles tegelijk aangepakt kan worden en niet alle gesignaleerde knelpunten even urgent zijn, bepaald de gemeente in samenspraak met de kernpartners de agenda voor het komende jaar. Het uitwerken en uitvoeren van het gekozen knelpunt gebeurt in werkgroepen samengesteld uit de deelnemende kernpartners en cliënten. Zo waarborgen we een continue betrokkenheid en gezamenlijkheid bij signalering, ontwikkeling en uitvoering.

Instrumenten

Voor de ontwikkeling en uitvoering van het programma 'sociale samenhang versterkt' gebruikt de gemeente de volgende sturingsinstrumenten:

- Startsubsidie: voor stimulatie en realisatie van nieuwe activiteiten en voorzieningen, die daarna zonder subsidie kunnen worden voortgezet.
- Administratieve sancties: onder andere om de doelmatigheid en rechtmatigheid van de verleende subsidies en de kwaliteit van de geleverde diensten te garanderen.
- Jaarprogramma's of convenanten: door een jaarprogramma of convenant op te stellen kan de gemeente partners betrekken bij de uitvoering van het beleid en aanspreken op de verantwoordelijkheden.
- Communicatieve instrumenten: voor de wederzijdse overdracht van kennis en informatie tussen de gemeenten en de inwoners, instellingen en het bedrijfsleven en voor het onderhouden van de netwerken.
- Onderzoek en resultaatmeting: de Staat van de Gemeente, klanttevredenheidsonderzoeken, prestatiegegevens, nulmeting en andere monitoringgegevens stellen de gemeente in staat om het Wmo-beleid en de uitvoering daarvan te evalueren en waar nodig te herzien. Door bij de verlening van subsidie voorwaarden te stellen aan de te leveren prestatie en de informatie over de geleverde prestatie kan de gemeente inzicht krijgen in de behoeften van inwoners en de aantallen gebruikers van voorzieningen.

Kwaliteit en evaluatie

Om tot een goede uitvoering van het programma 'sociale samenhang versterkt' te komen, legt de gemeente verantwoording af aan haar inwoners over het gevoerde beleid (=horizontale verantwoording.) Door de horizontale verantwoording krijgen inwoners instellingen en de gemeente zelf goede informatie om met elkaar een dialoog te voeren over de uitvoering, met als doel deze uitvoering te verbeteren en de kwaliteit van de aan de inwoner geleverde diensten te handhaven.

Op grond van artikel 9 dienen gemeenten jaarlijks de tevredenheid te meten over de uitvoering van de Wmo onder de vragers van maatschappelijke ondersteuning. Ook verwacht het Rijk dat gemeenten gegevens beschikbaar stellen om tot een vergelijkend overzicht van alle gemeenten te komen.

De gemeente neemt deel aan de volgende twee tevredenheidsonderzoeken over de Wmo van SGBO, het onderzoeksbureau van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG):

- Tevredenheidsonderzoek onder inwoners;
- Tevredenheidsonderzoek cliënten.

In beide onderzoeken wordt gewerkt met standaardvragenlijsten, waardoor een vergelijking gemaakt kan worden tussen de resultaten van deelnemende gemeenten (benchmark).

Op basis van de uitslag van beide tevredenheidsonderzoeken en de prestatiegegevens besluit de gemeente welke kwaliteitsmaatregelen gewenst of noodzakelijk zijn binnen de diverse prestatievelen.

Op grond van artikel 9 dienen gemeenten eveneens bepaalde prestatiegegevens over de maatschappelijke ondersteuning te registreren en te publiceren.

Naast de jaarlijkse verantwoording naar inwoners en VWS, vindt verantwoording plaats binnen de reguliere bestuurs- en managementrapportages, de jaarrekening en de eigen monitoren van de gemeente. Op basis van de diverse meetmomenten is beleidsbijstelling mogelijk is. Hieronder enkele voorbeelden:

- Voor de prestaties van de door ons gesubsidieerde organisaties beoordeelt de gemeente jaarlijks de inhoudelijke en financiële jaarverslagen. Bij de vaststelling van de subsidies beoordelen we of afspraken nagekomen zijn. De uitvoering van diverse gesubsidieerde organisaties (zoals het NIM en het professioneel jongerenwerk) wordt gevolgd door middel van kwartaalrapportages.
- Het Buurt Onderwijs en Sport project (prestatievel 2) wordt jaarlijks geëvalueerd door middel van de monitor die is ingezet door Spectrum, centrum voor maatschappelijke ontwikkeling. Ook kinderen en jongeren wordt gedurende het vierjarige BOS project drie maal gevraagd naar hun mening over de activiteiten van dit project en de stand van zaken op het gebied van bewegen en een gezonde leefstijl.

Het vierjaarlijks gezondheidsprofiel van de GGD en de tussentijdse thematische of doelgroepgerichte rapporten gebruiken we voor evaluatie en bijstelling van ons beleid.

Communicatie

Het uitvoeringsplan 'Meedoen naar vermogen' biedt zowel voor de gemeente als haar partners een samenhangend overzicht van ambities, beleidsdoelstellingen en activiteiten op de betreffende beleidsterreinen. Het geheel is een veelomvattend stuk geworden dat niet voor iedereen gemakkelijk leesbaar en toegankelijk is. Daarom zullen we in de komende periode ons beleid actief uitdragen naar een 'breed publiek'. Doel hiervan is dat inwoners weten wat de gemeente met het programma 'sociale samenhang versterkt' beoogt, wat dit concreet voor hen betekent, wat er van hen verwacht wordt, waar ze terecht kunnen met vragen en hoe ze mee kunnen praten over de diverse beleidsthema's.

Kortom, wij kijken in de breedte naar communicatie over het programma 'sociale samenhang versterkt'.

In 2012 wordt een communicatieplan opgesteld vanuit de afdeling Sociale Leefbaarheid om vorm te geven aan de burgercommunicatie. Wij denken bijvoorbeeld concreet aan verbetering van de gemeentelijke website en de teksten in de gemeentegids, periodieke publicaties in de Regiodiek, in de WIJ-krant en in de TOPIC Regiomagazine.

WIJ-stijl

De integrale communicatiestrategie, de zogenaamde WIJ Stijl, is in 2009 exclusief voor de gemeente Heumen ontwikkeld. Deze stijl wordt gekenmerkt door een heldere en kleurrijke vormgeving met een prikkelende boodschap: 'Wij leven met elkaar'. Daarvoor is een beeldbank met foto's, logo's en silhouetten ontwikkeld. Het beeldmateriaal wordt gebruikt voor de gemeentelijke WIJkrant, folders, nieuwsbrieven, advertenties, teksten in de Verbinding, beleidsstukken, enzovoort.

Met de WIJkrant informeert de gemeente haar inwoners twee keer per jaar over onderwerpen die te maken hebben met sociale leefbaarheid in de vier dorpen. In de krant staan verhalen over dorpsgenoten die actief meedoen in de samenleving. In Heumen, Malden, Nederasselt en Overasselt werken we samen aan de leefbaarheid en de betrokkenheid bij elkaar. De samenwerking tussen bijvoorbeeld wijkbewoners, vrijwilligers, verenigingen, instellingen, ondernemers en de gemeente levert veel op. Maar vooral de eigen kracht en zelfredzaamheid staat in de WIJkrant centraal: wat mensen zelf en onderling voor elkaar krijgen, door elkaar te helpen.

Hoofdstuk 1 Buurt, sport en cultuur

Wat voor een gemeente willen we tussen 2012 en 2015 zijn op dit terrein?

Wij willen op dit beleidsterrein een gemeente zijn waar inwoners voor ontmoeting of activiteiten op het terrein van sport, cultuur en vorming & ontwikkeling kunnen beschikken over een passende leefomgeving en accommodaties.

Er zijn verschillende manieren waarop een gemeente de sociale samenhang (ontmoeting, binding, leefbaarheid) kan bevorderen en kan stimuleren dat mensen deelnemen aan de maatschappij. Binnen dit beleidsterrein kiest de gemeente ervoor om te zorgen voor plekken waar en momenten waarop inwoners elkaar kunnen ontmoeten.

Belangrijk uitgangspunt is dat de primaire verantwoordelijkheid voor sociale samenhang, leefbaarheid en accommodaties ligt bij bewoners, verenigingen, professionele organisaties en bedrijven. Door mensen verantwoordelijkheid te laten nemen voor hun leefomgeving stimuleren we betrokkenheid bij de leefbaarheid.

In faciliterende zin is er een rol weggelegd voor de gemeente. Deze rol wordt ingevuld door beleid te voeren voor de directe woon- (buurt) én leefomgeving (sport en cultuur) van inwoners in een wijk of dorp.

1a. Buurt

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
1.1 In de periode 2012-2015 hebben de bestaande wijk- en dorpsplatforms in de gemeente Heumen hun activiteiten naar eigen tevredenheid uitgevoerd.	1.1.1 Ondersteunen bestaande wijk- en dorpsplatforms.	Gemeente Wijk- en dorpsplatforms	Gemeente
1.2 In de periode 2012-2015 zijn in alle wijken en dorpen van de gemeente Heumen wijk- en dorpsplatforms actief.	1.2.1 Stimuleren en faciliteren van bewoners tot het oprichten van wijk- en dorpsplatforms in die wijken en dorpen waar geen platforms actief zijn.	Inwoners en gemeente	Gemeente
1.3 In de periode 2012-2015 zijn per jaar in ieder wijk/dorp maximaal twee burgerinitiatieven uitgevoerd die de leefbaarheid of sociale cohesie in de wijk/dorp bevorderen.	1.3.1 Toetsen van ingediende en faciliteren van goedgekeurde bewonersinitiatieven.	Gemeente en inwoners	Gemeente (toetsen) en per initiatief te bepalen (faciliteren)
	1.3.2 Opstellen van een gezamenlijke agenda (jaarlijks) om initiatieven uit te voeren.	Gemeente	Gemeente

1b. Sport en Cultuur

Beleidsdoelstelling	Concept acties	Uitvoerder(s)	Regie
1.4 In de periode 2012-2015 heeft de gemeente Heumen -via de voorzieningenladder- vastgesteld wat zij verstaat onder een passende leefomgeving en accommodaties op het terrein van sport en cultuur.	1.4.1 Op basis van een analyse van de huidige voorzieningen en infrastructuur, de knelpunten hierin en de toekomstige ontwikkelingen beschrijven wat de gemeente verstaat onder een passende leefomgeving en accommodaties op het terrein van sport en cultuur.	Gemeente	Gemeente
	1.4.2 Informereren van inwoners en organisaties over wat de gemeente verstaat onder een passende leefomgeving en accommodaties op het terrein van sport en cultuur.	Gemeente	Gemeente
1.5 In de periode 2012-2015 heeft de gemeente Heumen vastgesteld of en zo ja in welke vorm en onder welke condities zij ondersteuning biedt aan een passende leefomgeving en accommodaties op het terrein van sport en cultuur.	1.5.1 Beschrijven onder welke condities de gemeente in de huidige situatie ondersteuning biedt aan voorzieningen en infrastructuur op het terrein van sport en cultuur.	Gemeente	Gemeente
	1.5.2 Beschrijven van de scenario's voor de toekomstige gemeentelijke ondersteuning aan voorzieningen en infrastructuur op het terrein van sport en cultuur en de consequenties hiervan voor inwoners, (maatschappelijke) organisaties en de gemeente.	Gemeente	Gemeente
	1.5.3 Beschrijven van de toekomstige condities waaronder de gemeente ondersteuning kan bieden aan voorzieningen en infrastructuur op het terrein van sport en cultuur.	Gemeente	Gemeente

Beleidsdoelstelling	Concept acties	Uitvoerder(s)	Regie
	1.5.4 Informeren van inwoners en organisaties over de condities waaronder de gemeente ondersteuning biedt aan voorzieningen en infrastructuur op het terrein van sport en cultuur.	Gemeente	Gemeente
1.6 In de periode 2012-2015 hebben minimaal 2 Heumense verenigingen uitvoering gegeven aan het maatschappelijk verantwoord verenigen.(zie ook 4.8.5)	1.6.1 Deelname aan de pilot Maatschappelijk Verantwoord Verenigen.	Verenigingen met ondersteuning van Steunpunt Vrijwilligerswerk	Steunpunt Vrijwilligerswerk

Hoofdstuk 2 Jongeren en ouders

Wat voor een gemeente willen we tussen 2012 en 2015 zijn op dit terrein?

We willen op dit beleidsterrein een gemeente zijn waarin kinderen en jongeren zich (onder de primaire verantwoordelijkheid van ouders) optimaal kunnen ontplooiën in een veilige leefomgeving. Het kind staat daarbij centraal. Jongeren zijn zelf actief en zetten zich in voor anderen.

Dit beleidsterrein betreft de taken van de gemeente op het terrein van preventieve ondersteuning van jeugd, jongeren en ouders.

De primaire verantwoordelijkheid voor de opvoeding van kinderen ligt bij de ouders c.q. verzorgers, secundair ligt deze bij het sociale netwerk rondom een kind en of gezin. Hierin ondersteunt de gemeente en haar partners ouders en het sociale netwerk daar waar nodig. Bijvoorbeeld met vroegsignalering, toeleiden naar en wegwijs maken in het hulpaanbod, pedagogische hulp en coördinatie van zorg. De gemeente zorgt ervoor dat kinderen vanaf de geboorte doorlopend worden gevolgd ('doorgaande lijnen') door het consultatiebureau, kinderdagopvang, scholen en de jeugdgezondheidszorg.

We richten ons op jongeren van 0 tot 23 jaar waarbij sprake is van een verhoogd risico op ontwikkelingsachterstand of uitval. En op ouders die problemen hebben met het opvoeden van hun kinderen. Op grond van de Wet op de Jeugdzorg wordt gespecialiseerde hulp nu nog aangeboden onder verantwoordelijkheid van de provincie. In de toekomst wordt deze taak overgeheveld naar de gemeente (transitie jeugdzorg).

Lokaal, regionaal en provinciaal zijn diverse partijen, instellingen en netwerken betrokken bij de ondersteuning aan jeugd en gezin. Deze partijen werken samen vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid en een afgestemde aanpak op de verschillende leefgebieden van kinderen en jongeren. Bijvoorbeeld het gezin, school, kinderopvang, verenigingen en de buurt. De nadruk ligt op preventie en inclusief beleid.

2a. Jeugd

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
2.1 In de periode 2012-2015 zijn de opgroei- en opvoedvragen van ouders, opvoeders en jongeren uit de gemeente Heumen naar tevredenheid beantwoord.	2.1.1 Uitvoeren van het opvoedspreekuur	Gemeente en CJK netwerkpartners	Gemeente
	2.1.2 Uitvoeren samenwerkingsafspraken van het convenant CJK gemeente Heumen	Gemeente en CJK netwerkpartners	Gemeente
	2.1.3 Opdracht geven aan GGD en NIM over CJK inzet informatie en adviesfunctie	Gemeente en GGD en NIM	Gemeente
	2.1.4 Opdracht geven aan jongerenwerk over CJK inzet	Gemeente en jongerenwerk	Gemeente
	2.1.5 Aansturen CJK en coördinator	Gemeente en coördinator CJK	Gemeente

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
	2.1.6 Deelname van het CJG aan het regionale project 'Experiment Jeugdzorg Dichtbij'. (2012)	CJG coördinator, regionale projectleider en betrokken organisaties (GGD, NIM, BJZ, Entrea, CJG)	Gemeenten
	2.1.7 Deelname aan het regionale virtuele CJG (website) en achterwacht (telefoonnummer)	Gemeente en CJG netwerkpartners	Gemeente
2.2 In de periode 2012-2015 zijn ouders, opvoeders en jongeren uit de gemeente Heumen in staat hun opgroei en opvoedtaken (weer) zelf op te pakken, indien nodig met behulp van hun sociale netwerk of maatschappelijke steun.	2.2.1 Geven van informatie en advies en bieden van opvoedingsondersteuning en lichte hulp.	Netwerkpartners in het CJG (NIM, GGD, MEE, BJZ)	Gemeente
	2.2.2 Uitvoeren Case-overleg 12 min en 12 plus.	CJG netwerkpartners	Gemeente
	2.2.3 Doorgeleiden via CJG afspraken (convenant) naar jeugdzorg.	CJG netwerkpartners	Gemeente
	2.2.4 Uitvoeren algemeen maatschappelijk werk en schoolmaatschappelijk werk.	NIM	Gemeente
	2.2.5 Door ontwikkelen gerichte werkwijze vanuit de CJG casusoverleggen 12 min en 12 plus. (Dit is een uitwerking van de afspraken in het convenant op het gebied van casusregie en Zorgcoördinatie).	CJG netwerkpartners en gemeente	Gemeente
	2.2.6 Stimuleren van de eigen redzaamheid en ervaringsdeskundigheid van inwoners door middel van het trainen en implementeren van de methode sociale netwerkstrategieën. Deze methode gaat uit van de eigen kracht van de cliënt en zijn omgeving: de kracht om beslissingen te nemen, plannen te maken, en deze plannen samen uit te voeren.	CJG netwerkpartners	Gemeenten

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
	2.2.7 Inzetten van de 'peer' aanpak van het jongerenwerk. Dit is een methode waarbij daartoe opgeleide jongeren andere jongeren helpen met hun problemen en eventueel doorverwijzen naar professionele hulp.	Jongerenwerk SWG	Gemeente
2.3 In de periode 2012-2015 zijn opgroei risico's bij kinderen en jongeren uit de gemeente Heumen vroegtijdig gesignaleerd en weggenomen ook als ouders, opvoeders, kinderen en/of jongeren daar zelf niet om vragen.	2.3.1 Signaleren en inzetten van hulp volgens afspraken in het CJG convenant.	Gemeente en CJG netwerkpartners	Gemeente
	2.3.2 Informeren van netwerkpartners, met name scholen, voorschoolse voorzieningen, huisartsen, sociale zaken en Vraagwijzer over het aanmelden van signalen bij het CJG.	Gemeente en CJG netwerkpartners	Gemeente
	2.3.3 Inzetten van de 'peer' aanpak van het jongerenwerk.	Jongerenwerk SWG	Gemeente
	2.3.4 Samenwerking tussen CJG Veiligheidshuis en het Meldpunt Bijzondere Zorg regio Nijmegen.	Gemeente MBZ, veiligheidshuis	Gemeente
	2.3.5 Deelname aan regionale Verwijsindex.	CJG netwerkpartners	Gemeente
2.4 In de periode 2012-2015 heeft de gemeente Heumen de voorbereidende werkzaamheden voor de transitie jeugdzorg in regionaal verband uitgevoerd.	2.4.1 Opstellen en uitvoeren regionaal plan van aanpak transities AWBZ en Jeugdzorg.	Gemeente, regionale werkgroep transities AWBZ en jeugdzorg	Regionaal bestuurs-team transities AWBZ en jeugdzorg

2b. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
2.5 Eind 2012 is vastgesteld wat de gemeente Heumen verstaat onder 'doelgroepkinderen VVE' en is een werkwijze ontwikkeld om de doelgroep in kaart te brengen.	2.5.1 Formuleren en vaststellen van een definitie voor doelgroepkinderen VVE.	Gemeente, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk, CJG.	Gemeente
	2.5.2 Ontwikkelen van een werkwijze om doelgroepkinderen in kaart te brengen.	Gemeente, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en CJG.	Gemeente
	2.5.3 Implementatie van de werkwijze.	Gemeente, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en CJG.	Gemeente
2.6 Met ingang van het schooljaar 2013-2014 neemt jaarlijks 80% van de 3-jarige doelgroepkinderen uit de gemeente Heumen deel aan een VVE-aanbod.	2.6.1 Keuze van een VVE-aanbod.	Gemeente Peuterspeelzaalwerk, kinderopvang CJG scholen	Gemeente
	2.6.2 Overleg met de uitvoerders over de invoering van het VVE-aanbod.	Peuterspeelzaalwerk en kinderopvang	Gemeente
	2.6.3 Stimuleren (doelgroep)ouders hun kind deel te laten nemen aan het VVEprogramma.	Peuterspeelzaalwerk en kinderopvang	Gemeente
	2.6.4 Implementatie en evaluatie van het VVE-aanbod.	Gemeente i.s.m. partners	Gemeente

2c. Passend onderwijs

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
2.7 Eind 2012 is, in samenwerking met, de regiogemeenten vastgesteld wat de rol van de gemeente bij passend onderwijs is en zijn uitgangspunten geformuleerd voor de wijze waarop de gemeente haar beleid vorm geeft.	2.7.1 Vaststellen van de rol van de gemeente bij passend onderwijs.	Gemeente en regiogemeenten	Gemeente
	2.7.2 Formuleren en vaststellen van uitgangspunten over de rol van de gemeente bij passend onderwijs.	Gemeente en regiogemeenten	Gemeente
2.8 In het voorjaar 2013 is met de schoolbesturen op overeenstemming gericht overleg gevoerd (OOGO) over de voorwaarden voor passend onderwijs, zoals afspraken over onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, individuele verstrekkingen in het kader van de AWBZ.	2.8.1 Voeren van op overeenstemming gericht overleg (OOGO).	Gemeente en schoolbesturen.	Gemeente

Hoofdstuk 3 Informatie en advies

Wat voor een gemeente willen we tussen 2012 en 2015 zijn op dit terrein?

Wij willen op dit beleidsterrein een gemeente zijn die met haar informatie, adviesfunctie en cliëntondersteuning primair inwoners activeert en stimuleert om zoveel mogelijk zelfredzaam te zijn.

Dit beleidsterrein betreft het geven van informatie, advies en ondersteuning. We werken vanuit één toegankelijke *front-office*. Een inwoner zou zich niet vaker dan eenmaal tot de gemeente moeten hoeven wenden voor informatie over alle voorzieningen. Daarbij wordt vraaggericht en integraal gewerkt. Door ondersteuning blijven inwoners zelf verantwoordelijk en houden zij de regie over hun eigen leven.

De informatieverstrekking door de gemeente via bijvoorbeeld folders of publicaties blijft gehandhaafd in een herkenbare stijl. De informatie die we bieden is

- Duidelijk en open: *'Ik weet waar ik aan toe ben'*
- Betrouwbaar: *'Ze doen wat ze beloven'* en
- Prikkelend: *'Ik ga meedoen!'*

Dit is onder meer nodig om de nieuwe verhouding tussen de gemeente en haar inwoners duidelijk te maken.

In voorgaande en volgende hoofdstukken is het beleidsterrein Informatie en advies geïntegreerd uitgewerkt. Daarom in dit hoofdstuk alleen het algemene kader.

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
3.1 In de periode 2012-2015 is iedere kwetsbare inwoner van de gemeente Heumen -als antwoord op een vraag, melding of signaal- geïnformeerd, geadviseerd en/of doorverwezen naar een ter zake doende organisatie ⁴ .	3.1.1 Verwijzen naar een ter zake doende organisatie, toezenden van informatie of voeren van een vraag verhelderend gesprek na elke, bij de frontoffice of Vraagwijzer, binnengekomen vraag, melding of signaal.	Gemeente en maatschappelijke partners	Gemeente
	3.1.2. Informeren van inwoners via de reguliere communicatiekanalen over de Kanteling.	Gemeente en maatschappelijke partners	Gemeente
	3.1.3. Onderhouden en versterken van contacten met (netwerk)partners.	Gemeente	Gemeente
	3.1.4. Zorgdragen dat alle maatschappelijke organisaties de boodschap van de Kanteling op eenduidige wijze verkondigen.	Gemeente samen met maatschappelijke partners	Gemeente
	3.1.5. Scholen van medewerkers in het kader van de Kanteling.	Gemeente	Gemeente

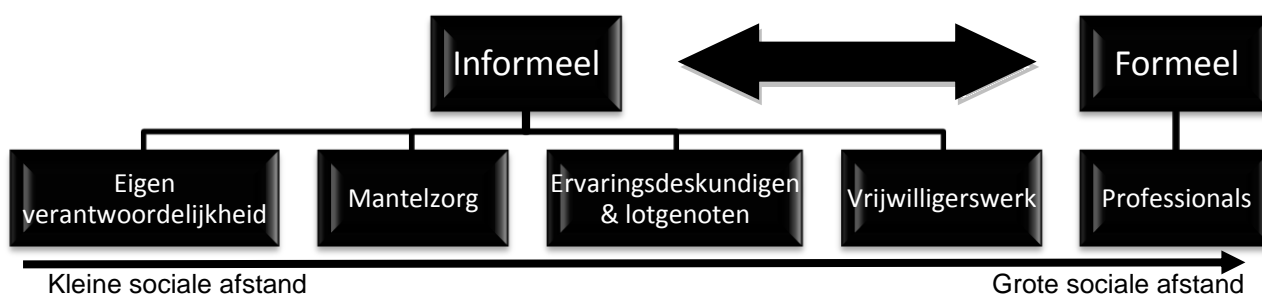
⁴ Zie ook de uitwerking van de informatie- en adviesfunctie bij de afzonderlijke beleidsterreinen.

Hoofdstuk 4 Informele inzet

Wat voor een gemeente willen we tussen 2012 en 2015 zijn op dit terrein?

Wij willen een gemeente zijn met een maatschappelijke en fysieke infrastructuur die inwoners in staat stelt om zo nodig mantelzorg te verrichten. Daarnaast zijn we op dit beleidsterrein een gemeente waar veel inwoners zich vrijwillig inzetten en vrijwilligersorganisaties maatschappelijk verantwoord verenigen.

Dit beleidsterrein betreft voornamelijk mantelzorg en vrijwilligerswerk. We kiezen er wel voor beide in een breder kader van informele inzet te plaatsen. Dit doen we om de samenhang tussen mantelzorg en vrijwilligerswerk met 'eigen verantwoordelijkheid' en de inzet van ervaringsdeskundigen en/of lotgenoten te benadrukken. Maar ook om de noodzaak van afstemming tussen informele- en formele inzet te benadrukken.

Eenzijds draait dit beleidsterrein dus om het meedoen van inwoners als mantelzorger of vrijwilliger. Anderzijds stellen vrijwilligers en mantelzorgers grote aantallen andere inwoners in staat mee te doen aan de samenleving. Op grond van de koers van de kadernota en maatschappelijke trends wordt de komende jaren een toenemend belang toegekend aan vrijwilligerswerk en mantelzorg.

4a. Mantelzorg

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
4.1 In 2015 is ten opzichte van 2010 de overbelasting van mantelzorgers in de gemeente Heumen niet toegenomen. (BurgerTevredenheidOnderzoek Wmo 2010, 53% overbelast, 15% regelmatig of vaak).	4.1.1 Informeren, adviseren en ondersteunen van mantelzorgers. Publieksvoorlichting over mantelzorg.	Mantelzorg Heumen	Mantelzorg Heumen
	4.1.2 Uitbreiden, vanaf 2013, van het aantal cursussen voor mantelzorgers, in samenwerking met andere aanbieders en met inzet van ervaringsdeskundigen.	Mantelzorg Heumen, LVC, ZZG, MEE, Indigo	Mantelzorg Heumen
	4.1.3 Voorlichten, in 2012, van vrijwilligersorganisaties over het belang van het behouden van mantelzorgers onder hun leden. Daarbij de provinciale voorlichtingscampagne Mantelzorgers Binnenboord inzetten.	Mantelzorg Heumen, Steunpunt Vrijwilligerswerk, vrijwilligersorganisaties	Mantelzorg Heumen (pilot), Steunpunt Vrijwilligerswerk (voorlichtingscampagne)

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
	4.1.4 Ontwikkelen, in 2012, van een APP waarmee mantelzorgers via de mobiele telefoon toegang hebben tot actuele lokale, regionale en landelijke informatie en tips met betrekking tot mantelzorg.	Gemeente, denktank van Heumense ervaringsdeskundigen (via Mantelzorg Heumen) en het Lectoraat Langdurige zorg van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Lectoraat Langdurige zorg van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)
	4.1.5 Optimaliseren van de samenwerking tussen professionals en mantelzorgers rondom een inwoner/cliënt.	De werkgroep 'Afstemming professionele zorg en mantelzorg'	Mantelzorg Heumen en GGD Regio Nijmegen
4.2 In de periode 2012-2015 is het aantal verzoeken voor respijtzorg bij Bezoek- en opvangservice (BOS) verdubbeld.	4.2.1 Informeren van inwoners in het algemeen en mantelzorgers in het bijzonder over de respijtzorg bij Bezoek- en opvangservice (BOS).	Mantelzorg Heumen	Mantelzorg Heumen
	4.2.2 Informeren van sleutelfiguren en mogelijke verwijzers over de respijtzorg bij Bezoek- en opvangservice (BOS) en verzoeken om mantelzorgers daar naar door te verwijzen.	Mantelzorg Heumen	Mantelzorg Heumen
4.3 Het aantal ervaringsdeskundigen dat is verbonden aan Mantelzorg Heumen wordt in de periode 2012-2015 uitgebreid van 1 naar 5.	4.3.1 Zo veel mogelijk vragen aan mantelzorgers of zij hun ervaring, kennis en/of deskundigheid willen delen met anderen.	Mantelzorg Heumen	Mantelzorg Heumen
4.4 In 2015 is, ten opzichte van 2010, het aantal bij Mantelzorg Heumen bekende mantelzorgers met 50% toegenomen. (Malderburch jaarverslag en jaarrekening 2010, 142 mantelzorgers in bestand).	4.4.1 Uitvoeren van een gerichte actie, in 2012, om de bekendheid van Mantelzorg Heumen onder sleutelfiguren, vindplaatsen en mantelzorgers te vergroten.	Mantelzorg Heumen	Mantelzorg Heumen

<p>4.5 In de periode 2012 – 2015 zijn mantelzorgers in de gemeente Heumen rondom tijdelijke huisvesting gefaciliteerd door een beschreven vrijstellingsprocedure voor kangoeroewoningen in de bebouwde kom en het buitengebied</p>	<p>4.5.1 Informeren van mantelzorgers en sleutelfiguren over het bestaan van deze regeling.</p>	<p>Mantelzorg Heumen, gemeente</p>	<p>Mantelzorg Heumen</p>
--	---	--	------------------------------

4b. Vrijwilligerswerk

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
<p>4.6 In 2015 is ten opzichte van 2010 het aantal vrijwilligers in de gemeente Heumen toegenomen met 5%. (was 39% in 2010 volgens het BurgerTevredenheidOnderzoek Wmo).</p>	<p>4.6.1 Informeren, adviseren en ondersteunen van vrijwilligers en organisaties.</p>	<p>Steunpunt Vrijwilligers- werk</p>	<p>Steunpunt Vrijwilligers- werk</p>
	<p>4.6.2 Onderhouden van de lokale vrijwilligerswebsite en digitale vacaturebank op www.vrijwilligerswerkregionaal.nl/heumen.</p>	<p>Steunpunt Vrijwilligers- werk</p>	<p>Steunpunt Vrijwilligers- werk</p>
	<p>4.6.3 Voorlichten breed publiek over informele inzet, waaronder in 2012 en 2014 actualiseren van de Heumense vrijetijdsgids Topic Actief.</p> <p>Speciale aandachtspunten In de publieksvoorlichting:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informele inzet in de breedte • Vrijwilligerswerk nieuwe stijl • De vrijwillige inzet door vutters en gepensioneerden. • Vrijwilligerswerk met als doelgroep mensen met een beperking • Maatjesprojecten • Goede voorbeelden 	<p>Steunpunt Vrijwilligers- werk</p>	<p>Steunpunt Vrijwilligers- werk</p>
	<p>4.6.4 Het in kaart brengen van de voor- en nadelen van sociale media voor het lokale vrijwilligerswerk.</p>	<p>Steunpunt Vrijwilligers- werk, steunpunten/ centrale in de regio, gemeente team Communicatie</p>	<p>Steunpunt Vrijwilligers- werk</p>

	<p>4.6.5 Uitvoeren, afstemmen, evalueren en registreren, jaarlijks, van de afspraken ter bevordering van het vrijwilligerswerk door en voor speciale doelgroepen. Dat zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klanten van SOZA (klantmanagers en re-integratieconsulenten) die (meer) werkervaring (moeten) opdoen door middel van vrijwilligerswerk. • Klanten via Vraagwijzer en het Klant Contact Centrum die het moeilijk vinden om zelf vrijwilligerswerk te vinden. <p>Daarbij extra aandacht vragen voor vrijwilligerswerk met als doelgroep mensen met een beperking en voor de informele zorg.</p>	Steunpunt Vrijwilligerswerk, Sociale Zaken, Re-integratie, Vraagwijzer, Blink	Steunpunt Vrijwilligerswerk, gemeente in pilot Blink
<p>4.7 In de periode 2012-2015 is ten opzicht van 2012 het aantal lokale maatschappelijke stageplaatsen in de gemeente Heumen verdubbeld.</p>	<p>4.7.1 Afstemmen en samenwerken met regionale samenwerkingspartners. Doorontwikkelen en promoten van de regionale website www.mas-xpress.nl ter bevordering van lokale maatschappelijke stageplaatsen.</p>	Vrijwilligersteunpunten en -centrales in Zuid-Gelderland	Vrijwilligerscentrale Nijmegen
	<p>4.7.2 In kaart brengen van het aantal lokaal beschikbare stageplaatsen.</p>	Steunpunt Vrijwilligerswerk, maatschappelijke organisaties, student	Steunpunt Vrijwilligerswerk
	<p>4.7.3 Promoten van de maatschappelijke stage onder Heumense maatschappelijke organisaties, met speciale aandacht voor goede voorbeelden en lintstages, waarbij de ene leerling de andere aflost, zodat een plek bij een organisatie vrijwel permanent bezet is.</p>	Steunpunt Vrijwilligerswerk	Steunpunt Vrijwilligerswerk

	4.7.4 Aanbieden en promoten van twee maatschappelijke stageplaatsen voor Heumense scholieren bij het Steunpunt Vrijwilligerswerk (jaarlijks). Daarnaast biedt het steunpunt ondersteuning aan andere gemeenteafdelingen bij het organiseren van jaarlijks twee stageplaatsen op aanvraag.	Steunpunt Vrijwilligerswerk, gemeente	Steunpunt Vrijwilligerswerk
4.8 In de periode 2012-2015 is de deskundigheid van vrijwilligers en (vrijwillige) besturen in de gemeente Heumen op meerdere terreinen toegenomen, waarbij de deskundigheid vanuit de informele inzet is benut.	4.8.1 Organiseren, in samenwerking met regionale steunpunten/centrales, van minimaal drie vrijwilligerscursussen per jaar.	Steunpunt Vrijwilligerswerk	Steunpunt Vrijwilligerswerk
	4.8.2 Promoten van de Heumense Beleidsregeling Subsidiering deskundigheidsbevordering vrijwilligers.	Steunpunt Vrijwilligerswerk	Steunpunt Vrijwilligerswerk
	4.8.3 Promoten van het regionale aanbod van vrijwilligerscursussen op de regionale website www.vrijwilligersacademienijmegen.nl	Steunpunt Vrijwilligerswerk	Steunpunt Vrijwilligerswerk
	4.8.4 Organiseren van informatiebijeenkomsten voor vrijwilligersorganisaties over relevante thema's.	Steunpunt Vrijwilligerswerk, vrijwilligersorganisaties, DMMW, Spectrum	Steunpunt Vrijwilligerswerk
	4.8.5 Informeren, in 2012, van Heumense vrijwilligersorganisaties over de pilot Maatschappelijk Verantwoord Verenigen (MVV). Minimaal twee organisaties nemen in de periode 2012-2015 deel aan de pilot.	Steunpunt Vrijwilligerswerk, Stichting Platform MVV, vrijwilligersorganisaties	Steunpunt Vrijwilligerswerk
	4.8.6 Informeren van vrijwilligers over de mogelijkheden om hun ervaring, kennis en deskundigheid te delen met anderen. Aan sleutelfiguren vragen hierin proactief te opereren en de deskundigheid van vrijwilligers te benutten.	Steunpunt Vrijwilligerswerk, gemeente, samenwerkingspartners	Steunpunt Vrijwilligerswerk

	4.8.7 Opstarten en ontwikkelen van een zelfstandig opererend lokale Deskundigen-/Talentenpool.	Steunpunt Vrijwilligerswerk in samenwerking met vrijwilligers en ondernemers	Steunpunt Vrijwilligerswerk
4.9 In 2015 is minimaal 90% van vrijwilligers in de gemeente Heumen naar eigen zeggen tevreden over de waardering voor hun informele inzet.	4.9.1 Jaarlijks organiseren en promoten van de huldiging van de Heumense 'Vrijwilliger van het jaar' tijdens het gemeentelijke nieuwjaarsfeest (wordt in 2012 ook geactualiseerd).	Steunpunt Vrijwilligerswerk Gemeentelijk Bestuurssecretariaat en Team Communicatie	Steunpunt Vrijwilligerswerk
	4.9.2 Vaststellen van nieuwe vormen van waardering voor informele inzet.	Gemeente en Steunpunt Vrijwilligerswerk	Steunpunt Vrijwilligerswerk
4.10 In de periode 2012-2015 is ten opzicht van 2011 de samenwerking en uitwisseling van kennis, kunde en materialen tussen Heumense bedrijven en maatschappelijke organisaties verdubbeld.	4.10.1 Deelname aan het project De Maatschappelijke Meerwaarde.	Regionale Stichting De Maatschappelijke Meerwaarde (DMMW), ondernemers en vrijwilligerswerksteunpunten en -centrales in Heumen, Wijchen, Beuningen en Nijmegen	DMMW
	4.10.2 Promoten -jaarlijks- van de evenementen Beursvloer en MVO Award én de resultaten daarvan.	DMMW, ondernemers en vrijwilligerswerksteunpunten en -centrales in Heumen, Wijchen, Beuningen en Nijmegen	DMMW
	4.10.3 Promoten van goede voorbeelden van maatschappelijk betrokken ondernemen in de gemeente Heumen.	Steunpunt Vrijwilligerswerk, DMMW, bedrijven	Steunpunt Vrijwilligerswerk

Hoofdstuk 5 Meedoen met een beperking

Wat voor een gemeente willen we tussen 2012 en 2015 zijn op dit terrein?

We willen een gemeente zijn, waarin onze inwoners met een beperking, zo zelfstandig mogelijk kunnen leven.

Dit beleidsterrein draait om algemene maatregelen die ten goede kunnen komen aan iedereen die daar behoefte aan heeft. De maatregelen hoeven niet specifiek gericht te zijn op mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem, zolang zij er in ieder geval maar gebruik van kunnen maken of baat bij hebben. Het betreft een breed scala aan mogelijke maatregelen.

Bij deelname aan het maatschappelijk verkeer kan gedacht worden aan de toegankelijkheid van de woonomgeving en openbare ruimten zoals bibliotheken, culturele centra, het gemeentehuis, etc. De deelname van mensen met een beperking zal bevorderd worden als zij zich gemakkelijk kunnen bewegen in hun woonomgeving en gemakkelijk toegang hebben tot alle openbare faciliteiten. Maar ook het organiseren van activiteiten met een sociaalrecreatief of sportief karakter voor mensen met een beperking bevordert de participatie.

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
5.1 In de periode 2012-2015 is jaarlijks op maximaal drie, door de partners 'Afstemming welzijn, wonen en zorg' gezamenlijk gekozen, knelpunten concrete vooruitgang geboekt.	5.1.1 Voorbereiden en evalueren werkconferenties 'Afstemming welzijn, wonen en zorg' tijdens vier bijeenkomsten van de regiegroep.	KBO, BAR, Oosterpoort, Malderburch, gemeente Heumen	Gemeente
	5.1.2 Organiseren -jaarlijks- van twee werkconferenties 'Afstemming welzijn, wonen en zorg' en samenstellen van een Top 3 integrale knelpunten ter voorbereiding van de werkconferentie van oktober.	Partners 'Afstemming welzijn, wonen en zorg'	Gemeente
	5.1.3 Boeken van concrete resultaten binnen een jaar per gezamenlijk gekozen knelpunt (jaarlijks).	Partners 'Afstemming welzijn, wonen en zorg'	Gemeente
5.2 In de periode 2012-2015 hebben Malderburch, Oosterpoort en de gemeente Heumen intensief samengewerkt op de programmalijnen basisvoorzieningen, huurders, eigenaren, 75+ers en ouderen met dementie, zoals benoemd in het door betreffende organisaties vastgestelde document 'Passend wonen voor ouderen'.	5.2.1 Uitvoeren door partners van de projecten uit de programmalijnen zoals afgesproken in het document 'Passend wonen voor ouderen' en bewaken van de uitvoering door de Stuurgroep 'Passend wonen'.	Medewerkers (uitvoering) en stuurgroep bestaande uit bestuurders van Malderburch, Oosterpoort en gemeente Heumen (bewaking)	Gemeente

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
5.3 In 2015 hebben ten opzichte van 2012 huiseigenaren in de gemeente Heumen bij wensen voor woningaanpassingen minder belemmeringen ondervonden in gemeentelijke regelgeving bij: <ul style="list-style-type: none"> eigen creatieve initiatieven om langer zelfstandig te blijven wonen plannen voor gecombineerde huisvesting van een inwoner met beperkingen en zijn/haar mantelzorger(s) tijdelijke extra woningaanpassingen, zoals het bewonen van een bijgebouw of het plaatsen van een tijdelijke woonunit. 	5.3.1 Vaststellen van een plan van aanpak om ervoor te zorgen dat huiseigenaren bij wensen voor woningaanpassingen minder belemmeringen ervaren in gemeentelijke regelgeving bij de in de beleidsdoelstelling genoemde punten.	Minimaal KBO, Gemeente Heumen, Oosterpoort en Malderburch	Gemeente
	5.3.2 Uitvoeren plan van aanpak.	Minimaal KBO, Oosterpoort, Malderburch en gemeente Heumen	Gemeente
5.4 In 2013 is ten opzichte van 2010 het bewustzijn van 65-plussers (huiseigenaren en huurders) in de gemeente Heumen van de noodzaak om zelf hun (huur-)huis (preventief) aan te passen door het opplusproject toegenomen.	5.4.1 Uitvoeren en evalueren van het project 'Wij blijven hier wonen' conform het hiervoor opgestelde plan van aanpak.	Vrijwilliger woonadviseurs KBO, Oosterpoort, Malderburch, gemeente Heumen (BAR)	Gemeente
5.5 Eind 2012 zijn de succesvolle onderdelen van de aanpak van het opplusproject (kleine aanpassingen door individuele huiseigenaren en huurders) tot 2015 voortgezet doordat zij als vaste taak van o.a. de gemeente worden uitgevoerd.	5.5.1 Schrijven van een evaluatierapport met daarin benoemd de succesvolle onderdelen van het project 'Wij blijven hier wonen', succesvolle landelijke en regionale aanpakken en de aanbevelingen om deze als vaste taak door o.a. de gemeente te laten uitvoeren.	Minimaal de KBO, Malderburch, Oosterpoort en gemeente Heumen (BAR)	Gemeente
	5.5.2 Uitvoeren van de aanbevelingen.	Minimaal de gemeente Heumen	Gemeente
5.6. In de periode 2012-2015 zijn er jaarlijks minimaal twee door inwoners met een beperking ervaren knelpunten bij de toegankelijkheid van de openbare ruimte opgelost. Hierbij is voorrang gegeven aan ervaren knelpunten bij locaties die vanuit 'Passend wonen' centraal staan (o.a. Buurderij) en aan locaties waar initiatieven zijn aangedragen door inwoners zelf.	5.6.1 Opstellen en uitvoeren van een plan van aanpak om jaarlijks minimaal twee door inwoners met een beperking ervaren knelpunten bij de toegankelijkheid van de openbare ruimte op te lossen.	Minimaal vertegenwoordigers van inwoners met beperkingen, Malderburch, Oosterpoort en gemeente Heumen	Gemeente

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
5.7 In 2013 is bij gemeentelijke werkzaamheden in de openbare ruimte de toegankelijkheid voor inwoners met een beperking een standaard aandachtspunt, doordat deze toegankelijkheid een speerpunt in het nieuwe Gemeentelijk Verkeer- en Vervoer Plan (GVVP) is geworden.	5.7.1 Als standaard aandachtspunt in het nieuwe GVVP de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor inwoners met beperkingen opnemen.	Gemeente	Gemeente
5.8 Eind 2013 heeft de gemeente Heumen, in nauwe samenspraak met Oosterpoort en Malderburch, vastgesteld welke voorzieningen voor zelfstandig wonende ouderen in de gemeente Heumen : 1) Minimaal wettelijk verplichte gemeentelijke voorzieningen zijn 2) Welke de gemeente aanvullend hierop mogelijk maakt 3) Welke voorzieningen beschouwd worden als basisvoorzieningen per dorp en welke niet 4) Welke voorzieningen afhankelijk zijn van particulier initiatief.	5.8.1 Opstellen, vaststellen en uitvoeren van een plan van aanpak met daarin de voorzieningen voor zelfstandig wonende ouderen in de gemeente Heumen met betrekking tot de in de beleidsdoelstelling genoemde vier punten.	Minimaal de KBO, Oosterpoort, Malderburch en de gemeente Heumen	Gemeente, in nauwe samenspraak met de mede eigenaars van dit project: Malderburch en Oosterpoort
	5.8.2 Informereren van inwoners en partners van de gemeente Heumen over de opbrengst van het project.	Gemeente	Gemeente, in nauwe samenspraak met de mede eigenaars van dit project: Malderburch en Oosterpoort

Hoofdstuk 6 Voorzieningen en verstrekkingen

Wat voor een gemeente willen we tussen 2012 en 2015 zijn op dit terrein?

Wij willen een gemeente zijn waarin we kwetsbare inwoners een vangnet en maatwerk bieden. Alle (individuele) voorzieningen hebben tot doel participatie mogelijk te maken en inwoners zo zelfstandig mogelijk te laten functioneren.

Individuele verstrekkingen op deze beleidsterreinen zijn erop gericht om inwoners in staat te stellen zoveel mogelijk zelfredzaam te zijn waar het gaat om maatschappelijke en financiële ondersteuning, zorg en (arbeids-)participatie.

Hierin gaan we van: *'Zorgen voor en regelen dat...'* naar *'Zorgen dat mensen het zelf weer kunnen regelen'*.

Waar verstrekkingen ten onrechte zijn ontvangen, vordert de gemeente terug. De gemeente maakt transparante afspraken over het beoogde resultaat en over de bijbehorende tegenprestatie van de cliënt.

6a. Wmo

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
6.1 In de periode 2012-2015 heeft iedere kwetsbare inwoner, die in beeld is bij de gemeente Heumen, zelfstandig of met hulp een huishouden gevoerd.	6.1.1 Bieden van compensatie (hulp) aan kwetsbare inwoners met betrekking tot hun beperking om een huishouden te kunnen voeren. Hierbij een beroep doen op de eigen kracht, het sociale netwerk dan wel individuele of collectieve voorzieningen.	Gemeente	Gemeente
	6.1.2. Uitvoeren aanbesteding hulp bij het huishouden in 2012.	Regiogemeenten Rijk van Nijmegen	Elke gemeente individueel
	6.1.3 Selecteren van en raamovereenkomsten sluiten met nieuwe zorgaanbieders (per 1 april 2013) op basis van het (regionale) programma van eisen.	Regiogemeenten Rijk van Nijmegen Zorgaanbieders	Elke gemeente individueel
	6.1.4 Bevorderen dat signalen van verwaarlozing, vervuiling en vereenzaming worden opgepakt en dat hulp waar nodig geboden wordt.	Netwerkpartners van de gemeente Heumen	Gemeente
6.2 In de periode 2012-2015 heeft iedere kwetsbare inwoner, die in beeld is bij de gemeente Heumen, zich in en om de woning kunnen verplaatsen.	6.2.1 Bieden van compensatie (hulp) aan kwetsbare inwoners met betrekking tot hun beperking zich in en om de woning te kunnen verplaatsen. Hierbij een beroep doen op de eigen kracht, het sociale	Gemeente	Gemeente

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
	netwerk dan wel individuele of collectieve voorzieningen.		
	6.2.2 Afstemmen, jaarlijks, van het convenant woningaanpassingen en de daarbij horende werkafspraken met Oosterpoort Wooncombinatie.	Gemeente Heumen met Oosterpoort Wooncombinatie	Gemeente
	6.2.3 Maken van prijsafspraken met leveranciers met betrekking tot hulpmiddelen voor verplaatsing in en om de woning.	Regiogemeenten Rijk van Nijmegen of Gemeente Heumen	Gemeente
6.3. In de periode 2012-2015 heeft iedere kwetsbare inwoner, die in beeld is bij de gemeente Heumen, zich lokaal kunnen verplaatsen per vervoermiddel.	6.3.1 Bieden van compensatie (hulp) aan kwetsbare inwoners met betrekking tot hun beperking zich lokaal te kunnen verplaatsen. Hierbij een beroep doen op de eigen kracht, het sociale netwerk dan wel individuele of collectieve voorzieningen.	Gemeente	Gemeente
	6.3.2. Opzetten van een rolstoelpool vanuit Vraagwijzer	Vraagwijzer Heumen	Gemeente
6.4 In de periode 2012-2015 heeft iedere kwetsbare inwoner, die in beeld is bij de gemeente Heumen, medemensen kunnen ontmoeten en is op basis daarvan in staat geweest om sociale verbanden aan te gaan.	6.4.1 Bieden van compensatie (hulp) aan kwetsbare inwoners met betrekking tot hun beperking sociale verbanden aan te gaan. Hierbij een beroep doen op de eigen kracht, het sociale netwerk dan wel individuele of collectieve voorzieningen.	Gemeente	Gemeente
	6.4.2 Meedenken met en versterken van de (participatie-) initiatieven van inwoners waaronder voorbeelden van gezamenlijk bereiden van maaltijden of lotgenotencontacten.	Vrijwilligers	Gemeente
6.5. In de periode 2012-2015 is iedere kwetsbare inwoner, die in beeld is bij de gemeente Heumen en waarbij de noodzaak tot ondersteuning is vastgesteld, ondersteund bij het uitvoeren van de dagelijkse verrichtingen, het structureren van het persoonlijke leven en de regievoering over het dagelijks	6.5.1. Ondersteunen van kwetsbare inwoners door verwijzingen naar algemene/collectieve voorzieningen en het inzetten, waar nodig, van specifieke thuisbegeleiding.	Zorgaanbieders, Gemeente Heumen, Vrijwilligers Netwerkpartners	Gemeente

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
leven.	6.5.2. Aanpassen Wmo-verordening door toevoeging van de nieuwe AWBZ taak - begeleiding.	Gemeente Heumen	Gemeente
	6.5.3. Maken van contractafspraken en subsidieafspraken met diverse zorgaanbieders ten behoeve van de AWBZ taak – begeleiding.	Gemeente Heumen Zorgaanbieders	Gemeente
	6.5.4. Opstellen en implementeren van de procedures rondom de AWBZ taak - begeleiding).	Gemeente Heumen	Gemeente
	6.5.5. Versterken van het aanbod van collectieve voorzieningen op lokaal niveau.	Gemeente Heumen Vrijwilligers Netwerkpartners	Gemeente

6b. Inkomensondersteuning

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
6.6 In de periode 2012-2015 heeft iedere inwoner van de gemeente Heumen die om ondersteuning heeft gevraagd en voldoet aan de criteria, op maat ,een uitkering ten behoeve van de algemene noodzakelijke kosten van levensonderhoud ontvangen.	6.6.1. Verstrekken, waar nodig, van algemene inkomensondersteuning op maat.	Gemeente	Gemeente
	6.6.2 Actualiseren van bestaand en implementeren van gewijzigd beleid met betrekking tot uitkeringen voor levensonderhoud, wanneer daar aanleiding voor is.	Gemeente	Gemeente
6.7 In de periode 2012-2015 hebben alle inwoners van de gemeente Heumen die op het voor hen van toepassing zijnde bestaansminimum leven, aanvullend, gebruik gemaakt van de bijzondere bijstand en/of een minimegeling, wanneer zij daarom gevraagd hebben.	6.7.1. Verstrekken, waar nodig, van bijzondere inkomensondersteuning op maat.	Gemeente	Gemeente
	6.7.2. Actualiseren van bestaand en implementeren van gewijzigd beleid met betrekking tot bijzondere bijstand en/of een minimegeling, wanneer daar aanleiding voor is.	Gemeente	Gemeente

6c. Schuldhulpverlening

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
6.8 In najaar van 2012 is het beleidsplan Schuld Hulp Verlening (SHV) m.b.t. toelatingseisen, preventie, integrale aanpak, inzet producten en terug- en invorderingsbeleid vastgesteld.	6.8.1 Opstellen beleidsplan op basis van door de raad vastgestelde uitgangspunten (wettelijke verplichting)	Gemeente	Gemeente
	6.8.2 Actualiseren van afspraken met ketenpartners over integrale aanpak en vroegsignalering in het kader van het op te stellen beleidsplan.	Gemeente NIM Netwerken Woningbouw- vereniging	Gemeente
	6.8.3 Opstellen beleidsregels met toelatingseisen SHV op gebied van fraude, recidive en gezinnen	Gemeente	Gemeente
	6.8.4 Actualiseren en ter vaststelling voorleggen aan het college van het preventieplan SHV met daarin specifiek aandacht voor de rol van ervaringsdeskundigen.	Gemeente	Gemeente
6.9 Eind 2015 zijn inwoners uit de gemeente Heumen* op het gebied van hun financiën naar de hoogst haalbare mate zelfredzaam. *zelfstandige ondernemers behoren volgens de wet niet tot de doelgroep.	6.9.1 Geven van voorlichting, via algemene communicatiekanalen, aan alle inwoners over het rondkomen met een inkomen en de ondersteuningsmogelijkheden schuldhulpverlening al dan niet met inzet van ervaringsdeskundigen (2012-2015).	Gemeente	Gemeente
	6.9.2 Opstellen van een procedure over hulp/doorverwijzing van zelfstandigen met financiële problemen.	Gemeente (BBZ, SHV), advocatenkantoor, ondernemersvereniging, rechtbank	Gemeente
	6.9.3 Inzetten van de producten SHV op basis van maatwerk / vraaggericht.	Gemeente	Gemeente
	6.9.4 Implementeren klantprofielen op basis van screening gedrag/vaardigheden voor een effectieve inzet van producten.	Gemeente	Gemeente

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
6.10 Eind 2013 zijn alle producten SHV, die professionals inzetten ten behoeve van inwoners van de gemeente Heumen, beschreven in een productenboek. Randvoorwaarde: bij beschrijving/inzet producten is de ladder SHV ten aanzien van hulpvraag/behoefte van de klant het uitgangspunt.	6.10.1 Samenstellen productenboek SHV.	Gemeente	Gemeente
	6.10.2 Doorontwikkelen en invullen ladder SHV.	Gemeente	Gemeente

6d. Re-integratie, inburgering en participatie

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
6.11 In 2012 zijn alle nieuwe inburgeringsplichtigen* in de gemeente Heumen gestart met het inburgeringstraject dat de gemeente hen aangeboden heeft. *Inburgeringsplichtigen: zij die op grond van de Wet inburgering een inburgeringsdiploma moeten behalen.	6.11.1 Driemaandelijks raadplegen Bestand Potentieel Inburgeringsplichtigen (BPI) en lijst van nieuw gevestigde asielgerechtigde inwoners in de gemeente Heumen (uit GBA), kandidaten uitnodigen en een inburgeringsaanbod doen.	Beleidsmedewerker SOLE/consulent inburgering	Gemeente
	6.11.2 Aanpassen verordening inburgering op nieuwe wetgeving dan wel laten vervallen (eind 2012).	Beleidsmedewerker SOLE	Gemeente
6.12 In de periode 2013-2015 zijn alle inburgeringsplichtigen en inburgeringsbehoefteigen* in de gemeente Heumen die daarom vragen geïnformeerd en geadviseerd over waar, hoe en wanneer zij een inburgeringstraject moeten volgen. *Inburgeringsbehoefteigen: zij die geen plicht hebben om in te burgeren, maar niet beschikken over een certificaat dat voldoet aan de inburgeringseisen.	6.12.1 Samenstellen informatiemap 'inburgering in 2013' (tweede helft 2012).	Beleidsmedewerker SOLE/consulent inburgering/afd. burgerzaken	Gemeente
	6.12.2 Opstellen van een plan met betrekking tot de invulling van de informatietaak inburgering van afdeling SOLE en publiekszaken (tweede helft 2012).	Beleidsmedewerker SOLE/consulent inburgering/afd. hoofd publiekszaken	Gemeente
	6.12.3 Aanpassen website Heumen met betrekking tot informatie over nieuwe wetgeving.	Beleidsmedewerker SOLE/afd. Communicatie	Gemeente

	6.12.4 Informeren lokale werkgroep Vluchtelingenwerk Heumen over nieuwe rol gemeente en afstemming/verdeling werkzaamheden tussen gemeente en Vluchtelingenwerk.	Beleidsmedewerker SOLE	Gemeente
6.13 In de periode 2012-2015 is de bijstandsonafhankelijkheid van alle Wwb-uitkeringsgerechtigden in de gemeente Heumen met arbeidsmarktperspectief naar de individueel hoogst haalbare mate bevorderd.	6.13.1 Aanbieden van begeleidingsactiviteiten en trajecten op maat naar betaald werk.	Re-integratieconsulenten SOLE/beleidsmedewerker SOLE	Gemeente
	6.13.2 Intensief samenwerken met aanbieders van regulier werk en werkervaringsplaatsen, ondernemers, etc.	Re-integratieconsulenten SOLE/beleidsmedewerker SOLE	Gemeente
	6.13.3 Toepassen van bestaand re-integratiebeleid.	Re-integratieconsulenten SOLE/beleidsmedewerker SOLE	Gemeente
	6.13.4 Aanpassen re-integratiebeleid vanwege beoogde invoering Wet werken naar Vermogen.	Beleidsmedewerker SOLE/regio-collega's/UWV Nijmegen	Gemeente
6.14 In de periode 2012-2015 hebben alle overige* Wwb-uitkeringsgerechtigden in de gemeente Heumen naar de individueel hoogst haalbare mate deelgenomen aan maatschappelijk zinvolle activiteiten. *zij zonder arbeidsmarktperspectief	6.14.1 Aanbieden van begeleidingsactiviteiten naar maatschappelijke participatie aan Wwb-klienten die verwezen zijn door de klantmanager naar de re-integratieconsulent.	Re-integratieconsulenten SOLE/klantmanagers	Gemeente
	6.14.2 Uitbreiden en verstevigen van bestaand netwerk met maatschappelijke organisaties ten behoeve van werving vrijwilligers- en participatieplaatsen.	Re-integratieconsulenten SOLE/beleidsmedewerker SOLE/Steunpunt vrijwilligerswerk Heumen	Gemeente
	6.14.3 Verdere intensivering van interne samenwerking tussen klantmanagers, re-integratieconsulenten met Steunpunt vrijwilligerswerk Heumen (nieuwe samenwerkingsafspraken).	Beleidsmedewerker SOLE/klantmanagers en re-integratieconsulenten/Steunpunt vrijwilligerswerk Heumen	Gemeente

	6.14.4 Wervingsactie voor nieuwe vrijwilligers- en participatieplaatsen voor Wwb-kanten (oproepen in Regiodiek, WIJkrant, gemeentelijke website).	Beleidsmedewerker SOLE/ re-integratieconsulenten/ Steunpunt vrijwilligerswerk Heumen	Gemeente
6.15 In de tweede helft van 2012 heeft de gemeente Heumen, ter voorbereiding op de invoering van de wet Werken naar Vermogen, besloten over een al dan niet regionale uitvoering van het domein werk.	6.15.1 Uitwerken, in regionaal verband, van (groe) beleidskeuzes op het gebied van re-integratie, financiën, personeel en werkgeversbenadering en deze ter besluitvorming voorleggen aan college en raad.	Beleidsmedewerker SOLE, afdelingshoofd SOLE	Regio Nijmegen
6.16 In de periode 2012-2015 is de voortgang van de reorganisatie bij Breed gevolgd.	6.16.1 Beoordelen van tussentijdse rapportages, jaarrekeningen en jaarverslagen.	Beleidsmedewerker SOLE	Breed en hierin participerende gemeenten

Hoofdstuk 7 Preventieve geestelijke zorg en maatschappelijke opvang

Wat voor een gemeente willen we tussen 2012 en 2015 zijn op dit terrein?

Wij willen een gemeente zijn die zich sterk maakt voor de meest kwetsbare inwoners waar sprake is van geestelijke gezondheidsklachten, verslaving, overlast, bemoeizorg, huiselijk geweld of meervoudige problematiek.

Dit beleidsterrein betreft activiteiten die bestaan uit het tijdelijk bieden van vrouwenopvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. Onder vrouwenopvang verstaan we het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan vrouwen die, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten in verband met problemen van relationele aard of geweld.

Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) is het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg. Verslavingszorg betreft activiteiten zoals ambulante hulpverlening, preventie en activiteiten om overlast te bestrijden die veroorzaakt wordt door verslavingsproblemen.

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
7.1 In de periode 2012-2015 worden inwoners uit de gemeente Heumen die verkeren in een crisissituatie sneller besproken en geholpen dan in de jaren daarvoor.	7.1.1 Binnen het netwerk Welzijn, Wonen en Zorg wordt vanaf mei 2012 gewerkt in subgroepen. Binnen iedere subgroep wordt een casemanager aangesteld, die verantwoordelijk is voor de (gecoördineerde) hulpverlening op maat aan de cliënt en fungeert als aanspreekpunt voor de cliënt.	Alle samenwerkende partners	Gemeente
7.2 Eind december 2012 is het afgesloten convenant -opgemaakt tijdens de werkconferentie Welzijn, Wonen en Zorg- aangepast met de nieuwe ontwikkelingen en doelstellingen zoals de aanpak huiselijk geweld en indicering ondersteunende begeleiding.	7.2.1 Evalueren netwerkoverleg (2012). Nieuwe afspraken vastleggen en bespreken met de samenwerkende partners.	Gemeente, Oosterpoort, Malderburch, NIM, RIBW, Politie, Pro Persona, Thuiszorg ZZG.	Gemeente
	7.2.2 Goedkeuren en ondertekenen van de nieuwe afspraken door de directies van de samenwerkende partners	Gemeente, Oosterpoort, Malderburch, NIM, RIBW, Politie, Pro Persona, Thuiszorg ZZG.	Gemeente
7.3 In 2013 zijn alle partners en hulpverleners in de 1 ^e lijn bekend met het lokale netwerk Welzijn, Wonen en Zorg.	7.3.1 Organiseren van een informatiebijeenkomst voor 1 ^e lijn hulpverleners en partners over het belang van het lokale netwerk voor jongeren en volwassenen.	Het meldpunt Bijzondere Zorg (onderdeel van de GG en GD), Centrum voor Jeugd en Gezin, de Gemeente.	CJG en Gemeente

	7.3.2 Ontwikkelen van een brochure bestemd voor alle hulpverlenende instanties door het netwerk voor jongeren tot 23 jaar en het netwerk voor volwassenen afzonderlijk.	Gemeente afdeling communicatie en CJG	CJG en Gemeente
7.4 In 2013 zijn de niet aangesloten welzijnspartners, die werkzaam zijn in de gemeente Heumen op afroep beschikbaar voor het netwerkoeverleg Welzijn, Wonen en Zorg.	7.4.1 Geven van voorlichting en/of informatie, op afroep, door diverse relevante maar niet bij het netwerk aangesloten organisaties.	Diverse partners zoals Dichterbij, Iriszorg, Plurijn, MEE.	Gemeente

Hoofdstuk 8 Gezondheid

Wat voor een gemeente willen we tussen 2012 en 2015 zijn op dit terrein?

Wij willen een gemeente zijn waar met name de steeds belangrijker wordende eerstelijnsgezondheidszorg⁵ een centrale rol vervult als sleutelfiguur en vindplaats.

Dit beleidsterrein betreft het lokaal gezondheidsbeleid. De gemeente bewaakt gezondheidsaspecten binnen tal van wettelijke taken op diverse beleidsterreinen. Zo vereist de *Woningwet* dat een nieuw gebouw komt op een plek waar geen sprake is van bodemvervuiling of geluidshinder die de normen overschrijdt. Bedrijven kunnen gevaar, schade of hinder veroorzaken voor mensen die dichtbij wonen. De *Wet Milieubeheer* stelt daarvoor regels. De *Wet Bodembescherming* verplicht de gemeente om bedrijven en inwoners aan te pakken als er sprake is van verontreiniging. De *Wet Geluidshinder* stelt grenzen aan de geluidsbelasting die maximaal op gevels van woningen en andere gevoelige bestemmingen mag optreden. De *Wet Luchtverontreiniging* stelt grenzen aan het toelaatbare gehalte van schadelijke stoffen in de lucht.

De Wet publieke gezondheid (Wpg), tot slot, vormt het voornaamste wettelijk kader voor het specifieke lokaal gezondheidsbeleid. Deze wet verplicht de gemeente tot het uitvoeren (voornamelijk door GGD Regio Nijmegen) van bijvoorbeeld technische hygiëne zorg, infectieziektebestrijding en gezondheidsbevordering.

In voorgaande hoofdstukken is het gezondheidsbeleid geïntegreerd in het overige beleid uitgewerkt. Een aantal thema's van het gezondheidsbeleid verdient expliciet aandacht. In dit hoofdstuk komen deze thema's aan bod.

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
8.1 In de periode 2012-2015 zijn inwoners uit de gemeente Heumen geïnformeerd over de risico's rondom depressie, valpreventie, roken, overgewicht, eenzaamheid en schadelijk alcoholgebruik.	8.1.1 Uitvoeren van een lokaal integraal en structureel preventief gezondheidsbeleid rondom de in de beleidsdoelstelling genoemde onderwerpen.	Gezondheidscentrum 'De Kroonsteen - De Vuursteen', Malderburch, ZZG thuiszorg, Indigo, KBO's, afdeling Eerstelijns geneeskunde van het UMC St. Radboud en de GGD regio Nijmegen.	Gemeente
	8.1.2 Informeren van inwoners over valpreventie (2012) en depressie (2013).	Werkgroep valpreventie en werkgroep signalering depressie	Gemeente UMC St. Radboud, afdeling eerstelijns-geneeskunde & GGD Regio Nijmegen

⁵ De eerstelijnsgezondheidszorg is de "rechtstreeks toegankelijke" hulp. Elke zorgzoekende kan zonder beperking een beroep doen op een hulpverlener. Dit kan een huisarts zijn, een thuisverplegende, een fysiotherapeut, de tandarts of bijvoorbeeld het consultatiebureau.

Beleidsdoelstelling	Acties	Uitvoerder(s)	Regie
8.2 In de periode 2012-2015 zijn inwoners uit de gemeente Heumen die een risico lopen, of problemen hebben, op het gebied van depressie, valpreventie, roken, overgewicht eenzaamheid en schadelijk alcoholgebruik gesignaleerd en doorverwezen naar de geëigende organisaties.	8.2.1 Scholing van professionals en sleutelfiguren rondom signalering valpreventie & depressie (2012).	Werkgroep valpreventie en werkgroep signalering depressie	Gemeente UMC St. Radboud, afdeling eerstelijns-geneeskunde & GGD Regio Nijmegen
	8.2.2 Signaleren en doorverwijzen naar een geëigende hulpinstantie van inwoners met een risico of probleem op in de beleidsdoelstelling genoemde terreinen.	Gezondheidscentrum 'De Kroonsteen - De Vuursteen', Malderburch, ZZG thuiszorg, Indigo, KBO's, afdeling Eerstelijns-geneeskunde van het UMC St. Radboud en de GGD regio Nijmegen.	Gemeente
	8.2.3 Bepalen of eerdere projecten (eenzaamheid, stoppen met roken) en huidige projecten (valpreventie en depressie) voldoende structureel geborgd zijn en waar nodig formuleren van aanbevelingen (2012).	Gemeente Heumen en bovengenoemde partners	Gemeente
	8.2.4 Vorbereiden en uitvoeren van een project op het gebied van: <ul style="list-style-type: none"> • bewegen/mobiliteit of • geestelijk welbevinden of • overbelaste mantelzorgers • alcoholgebruik. 	Nog in te stellen werkgroep van bovengenoemde partijen én andere belanghebbenden (bv. scholen, sportverenigingen)	Gemeente
8.3 In de periode 2012-2015 is bij maximaal drie, gezamenlijk met eerstelijnszorgverleners, gekozen knelpunten concrete vooruitgang geboekt in de afstemming tussen de Wmo, Wpg en de eerstelijnszorg (Zvw).	8.3.1 Bepalen en oplossen van drie knelpunten in de afstemming tussen Wmo, Wpg en de Zvw	Gezondheidscentrum 'De Kroonsteen - De Vuursteen', de afdeling Eerstelijns-geneeskunde van het UMC St. Radboud, ZZG thuiszorg en de GGD Regio Nijmegen.	Gemeente

Hoofdstuk 9 Financiële paragraaf

Als financieel kader voor dit uitvoeringsplan dient de meerjarenbegroting 2012 – 2015, waarin de budgetten voor het programma waar deze kadernota betrekking op heeft zijn opgenomen. Dit hoofdstuk biedt hierover informatie op hoofdlijnen. Voor specifiekere financiële informatie wordt u nadrukkelijk verwezen naar de meerjarenbegroting 2012 - 2015.

Financiële kaders per beleidsthema

Voor de acties uit het uitvoeringsplan is een structureel budget beschikbaar van circa 6,5 miljoen. Om een goed beeld te krijgen van de totale uitgaven die gemoeid zijn met de uitvoering van deze acties zijn alle producten financieel vertaald naar de 8 beleidsthema's en de budgetten geschoond van de interne kosten (lees: urenrekening door de organisatie). Hieronder zijn (op basis van de programmabegroting 2012 – 2015) de totale lasten (alle externe lasten minus baten) per beleidsthema in kaart gebracht.

Programma 3 'Sociale samenhang versterkt'	Begrotingsjaren			
	2012	2013	2014	2015
Bestaand beleid:				
Buurt, sport en cultuur	1.780.923	1.697.384	1.655.274	1.610.584
Jongeren & ouders	2.715.295	1.940.839	1.869.892	1.860.122
Informatie & advies	50.488	50.488	50.488	50.488
Informele inzet	61.728	61.728	61.728	61.728
Meedoen met een beperking	49.152	49.152	49.152	49.152
Voorzieningen & verstrekkingen	2.390.072	2.397.924	2.362.487	2.375.464
Preventieve geestelijke zorg & maatschappelijke opvang	31.698	31.698	31.698	31.698
Gezondheid	345.574	345.574	345.574	345.574
Totaal beschikbare middelen bestaand beleid	7.424.930	6.574.787	6.426.293	6.384.810

Bezuinigingen

Binnen het programma "Sociale samenhang versterkt" is dit jaar al behoorlijk bezuinigd. Voor de komende jaren worden nog meer bezuinigingsmaatregelen die betrekking hebben op dit programma voorgesteld. Besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden. In dit uitvoeringsplan wordt reeds op hoofdlijnen geanticipeerd op de voorgestelde bezuinigingen.

Nieuw beleid

Nieuw subsidiebeleid moet vooral het initiatief en de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners en partners stimuleren. Wij kiezen voor de rol van aanjager en stimuleren initiatieven in de opstart. De traditionele rol van de gemeente die activiteiten jaar in jaar uit financiert, zal zoveel mogelijk beperkt worden tot activiteiten voor de meest kwetsbare groepen.

Ontwikkelingen

In de inleiding van dit uitvoeringsplan is aangegeven dat er door de rijksoverheid de komende jaren meerdere omvangrijke taken bij de gemeente worden neergelegd. De voornaamste zijn de decentralisatie van de Jeugdzorg en de Begeleiding (voormalige AWBZ taak), de Wet werken naar vermogen (Wwvn) en Passend onderwijs in. Recent zijn de decentralisatie van de begeleiding en de Wet werken naar vermogen in verband met de val van het kabinet controversieel verklaard. Daarnaast zijn enkele eerder doorgevoerde bezuinigingen (o.a. op Passend onderwijs en de Wet sociale werkvoorziening in het Lenteakkoord weer teruggedraaid. Dit maakt dat er op dit moment onduidelijkheid is over inhoud, invoering en financiering van de genoemde decentralisatietaken.

Risico's

Dit programma kent verschillende risico's. Als we kijken naar het bestaande beleid dan komen deze vooral voort uit "open-eind" regelingen in het kader van voorzieningen die worden verstrekt op grond van de Wwb en de Wmo. Dit hangt voor de Wwb samen met de financieel-economische crisis. Voor de Wmo geldt dat we de komende jaren door de sterke vergrijzing ook een toename van het beroep op voorzieningen verwachten.